



3 קווים לאלהים

אם יש בלישכתו של הקדוש-ברוך-הוא מרכזת טלפון נים, הרי המלאך הממונה עליו בודאי יוצא בימים אלה מדעתו.

היה עליו להתקין באופן דחוף שלושה קווים ישירים ונפרדים — למחנה-הדרור.

כי עתה מתכנסים שם שלושה אישים, שכל אחד מהם נמצא בקשר רצוף ובילעדי עם אלוהים. אין ספק שלפני כל מפגש ואחריו ירצה כל אחד מהם להתייעץ באופן דחוף עם הסמכות העליונה, כדי לקבל ממנה אישור למעשיו.

בוודית אחת של השילוש הקדום הזה נמצא אנוור אל-סאדאט, וכן הכפר מית אבוראליכוס בדלמא של הגילוס, אדם המצוי, בספרו האחרון, שכל אחד מצעדיו כימי חיוו הונחה על-ידי אלהה הרחמן והרחום.

על הקשרים המיוחדים הקיימים בין מנחם בגין ובין ריבון-העולמים אין צורך לבזבז מילים. הדברים ידועים. הרי על בגין הטיל ה' צבאות את התפקיד להנחיל לעמו את הארץ אשר נתן לאברהם ולזרעו.

ואילו ג'ימי קארטר — לא היה עוד נשיא בארצות הברית שעמד בקשר כה הדוק ובלתי-אמצעי עם האב, הן הרוח-הקודש. הוא עשה את מלאכתו כמטיף בכנסייה. את מערכת-הבחירות שלו ניהל ישוע האדון המשיח בכבודו ובמצמו.

אכן, בשבוע הקרוב יהיו הקווים כלישכה העליונה עסוקים מאד-מאד.



מה יבול לקרות כאשר שלושה אנשים כאלה נפגשים במקום אחד?

בעזרת השם, אן שא אלהה, GOD WILLING, יקרה נס.

הוץ מנס, שום דבר אינו יכול לעזור. אם ירצה האל, יבין מנחם בגין לפתע פיתאים כי טוב שלום מארץ-ישראל השלמה.

אם ירצה אלהה, ישכח אנוור אל-סאדאט את קיומו של העם הפלסטיני.

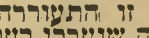
אם ירצה האדון הטוב, יאזור ג'ימי קארטר עזו להתמודד עם הלוכי ההודי והערבי, וכיפה על הצדדים הסכם סביר שיבטיח שלום לכל, ביטחון לישראל ומולדת לפלסטינים.

כי אלוהים הוא כלי-כוח.

אך חוששני שאין לסמוך על התערבות מגבוה. אולי נמאס עליו הצילוצים הברברי פוסקים. אולי הורה למלאך צלצאל לנתק את שלושת הקווים האדומים.

(ידידי המנוח, ג'ורג'ו להפירה, מי שהיה ראש עיריית פירנצה וקאטולי אדוק, כימעט-עזיר, אמר באתר מנאר מיו: "אלוהים — הוא יכול לעשות את הכל. הוא יכול לעשות במחירי שלום בין היהודים והערבים. אבל הוא רוצה שידברו אותו!")

בהעדר הנס המיוחל, לא תיתכן הצלחה בקמפידייוויד. **כי כל אחד משני היריבים בא למחנה-הדרור כש מבני ששינה את גישתו הכיסוית. ובין שתי הגישות רוכצת תהום.**



אם בן, מדוע כינס ג'ימי קארטר ביכלל את פגישת הפיסגה המשולשת הזאת? מדוע נעתרו המזומנים להזמנתו.

שאלה מעין זו התעוררה לגבי כל אחת מוועידות-הפיסגה שנערכו בעת החדשה.

אחתה מהן הסתיימו בטיח זמני של ניגודים, כמו פגישת נפוליון ואלכסנדר. אחרות הסתיימו באסון, כמו פגישת היטלר-צ'מברלין-מוסוליני-אלאדייה (הסכם מינ-כו"). ואולי גם פגישת רוזבלט-סטאלין-צ'רצ'יל (הועידת יאלטה).

אחרות הסתיימו בכישלון רגיל, כמו פגישות ז'ורז'וב-אייזנהואר וכרזשצ'יב-קנדי.

רק ועידות-הפיסגה מעטות מאד נשאו פרי רות חיוביים כלשהם.

בעבר הקרוב שלנו, פגישת סאדאט-בגין בירושלים הסתיימה באפס. מילבד חזכים ודיבויי-סרק, למרות יוד מתו ההיסטורית אדירת-המשמעות של הנשיא המצרי. ועידת-א-סמאעילית הסתיימה באסון.

מדוע?

הסיבה היא טבעית למדי. אבסורד הוא להניח כי בעית מורכבות וחמורות, הגונעות לאינטרסים הבסיסיים של עמים ומדינות, הגורמות למלחמות, תיפתרנה או תיעלמינה מפני שלושה פוליטיקאים נפגשים פנים-אל-פנים. האפשרות קיימת, כמובן, אם בשני הצדדים מתחולל שינוי נפשי פיתאומי, אם המנהיגים הנפגשים מתעלים מעל לכל פיסתיות-על-כא — יכול לקרות הנס.

אך נסים כאלה, נדירים מאד בהיסטוריה. אם כן, מדוע נכנעים הפוליטיקאים שוב ושוב לפיתוי הגלום בוועידת-פיסגה? מדוע הם אצים אליה, כמו העש אל הנר הדולק?

בהיותו מצוייד באמת צרופה ובקסם אישי שאין לעמוד בפניו, מאמין כל אחד מן השלושה כי פגישת הפיסגה מעניקה לו, סוף-סוף, את ההודמנות המיוחלת לשכנע את שני עמיתיו בצידקתו המחלטת. "הייתכן", הוא אומר לעצמו, "כי שני בחורים כליכך נבונים לא יבינו את האמת ויתכחשו לטענות הצדקית שבפני בודאי שלא!"

שלושה מנוווגים נהדרים נפגשים עתה במארינדר.

מ עבר השיקולים פוליטיים, פועל כאן גורם אנושי פשוט.

הוא טמון בעצם מהותו של בעריה-החיים המורי הקרוי פוליטיקאי.

כל פוליטיקאי הוא בעל הערכה עצמית מנופחת ביותר. לולא כן, לא היה מעז לעלות על במה ציבורית, להשמיע דיעות, לשלוח את ידו אל השילטון. הפוליטיקאי המצוי הוא אדם רדוד, הרגיל להשמיע עד בוש דיעות באנאליות, "לישאת את חברו" באסיפות ללא ספור, לזכות במחיאיות-כפיים ובכותרות. אחרי כמה שנים של הקשבה דרוכה לאומי עצמו, הוא משתכנע כי פיו מסיק מרגליות.

כאשר מגיע הפוליטיקאי אל השילטון העליון בארצו, מוכרח האגו שלו להתנפח לממדים אדירים.

י ? הפיתוי הגדול הזה יש להוסיף פיתויים קטנים יותר, אך לא פחות אנושיים ולא פחות פוליטיים.

ועודת-פיסגה היא דרמה של בליהית-הקשוי רת. היא מרתקת את האנושות כולה.

מסביב למקום-הפגוש מתקבצים גדודים של שדרי-טלוויזיה, חטיבות של אנשי-רדיו, אוגדות של עיתונאים. כל מילה נרשמת, כל תנועה מנוצחת לעולמי-עד.

גם האגו המפונק של המנהיג הלאומי, הרגיל לכל גינוני פולחן-האישיות בארצו, משתוקק להכרה בינלאומית. בוועידת-הפיסגה מגיע האגו שלו לשיא פריחתו.

מי יכול לעמוד בפניו פיתוי שכזה?

פעם היו המנהיגים נפגשים בשדה-הקרב. הקטור ואכילס, דויד וגוליית, אוקטאוויאנוס ומארקוס אנטוניוס, צלאח-אל-דין וריצ'ארד לב-הארזי נפגשים פנים-אל-פנים, לשימחתם של משוררים והיסטוריונים, שהנציחו את הדראמה של המיפגש.

כיום, בעידן הדרמה המפוכררת של בני התיקשורת החמונות, ממלאה ועידת-הפיסגה תפקיד דומה. המנהיגים מכנים את המילי חמות כבונקרים, אך כפיסגה הם מתמודדים פנים-אל-פנים, ומחליפים מכות של כאריזמה.

א ילו היה בסיס כלשהו להסכמה, לא היה כלל צורך בהצגת זו.

אילו יכלו אל-סאדאט ובגין להסתדר ביניהם פנים-אל-פנים, היתה הכימיה פועלת (כלשון ירשיתם של הומוס ושקספיר במערכות הצהרונים) בירושלים או באיסמא-עילית.

אילו היה משא-ומתן סבלני ומייגע יכול להשיג תור צאות, היה ההסכם מתגבש בדרג של שרים ועוזרים.

האמת הפשוטה, המכאיבה, האכזרית היא שאין כל בסיס להסכם בין מנהיגים אלה.

מנחם בגין לא יותר לעולם על ארץ-ישראל השלמה, גם לא למען שלום מוחלט עלי אדמות. אנוור אל-סאדאט אינו מוכן ואינו מסוגל לבגוד בעולם הערבי ולהפקיר את ירושלים, הגדה המערבית ורצועת-עזה. קארטר אינו מסוגל בשעה זו להפעיל את הלחץ המאסיבי הדרוש כדי להזיז את בגין, וגם אינו מסוגל לוותר על הנפט הערבי ועל שאר האינטרסים העצומים של ארצות-הברית בעולם הערבי.

שוב ציטוטים מן התנ"ך, הקוראן והזכרית החדשה לא ישנו מציאות יסודית זו. גם אם יקרינו שדוש הכאריזמות כשלושת אדפים שמשות, לא יהיה בכוחן להסמ את הקרח הזה. אם כן, האם נגזר על ועידת זו להסתיים באסון?

י ש אינטרס אחד משותף לשלושת המתוועדים בן מחנה-הדרור: למנוע את האסון הזה, או לפחות את מראיתו.

בגין אינו יכול לחזור הביתה, ולהכריז שהשלום מת. הדבר היה עלול להרוס את מעמדו. אל-סאדאט אינו יכול לחזור לקאהיר, ולהודות בכישלון הסופי של יוזמתו היסטורית. החבר היה מכריח אותו להסיק מסקנות, שאין הוא שש אליהן. ואשר לג'ימי קארטר — כישלון בולט וחדי-משמעי בקמפידייוויד היה סותם את הגולל על נשי-אחר.

לכן קיים תמריץ אדיר לשלושתם לפיות את הוועידה במשהו — אפילו לא יהיה זה אלא מיקסם-שווא של בליהית-הקשורת.

במיקרה הטוב ביותר תהיה זאת נוסחה כלשהי שתכיל מילים הרבם ומשמעות מועטה. בלהבל-ההכלה שניתן יהיה להציגו באמצעות שלוש מכוונת-התעמולה הגדולות, כ"פריצת-דרך".

במיקרה הפחות טוב, תושג הסכמה על "מכניסם של המשך המשא-ומתן", סידרה נוספת של פגישות-סרק שיקיימו את מראית-העין של הידברות מתמשכת.

ורק אם לא יושג אף הסכם על כך, תיגמר הוועידה באסון גלוי.

כך או כך — הוועידה תסתיים, האבק יתי פזר, הגיבורים יחזרו הביתה. ועל עמי-ישראל יהיה, בדבריו של עזר וייצמן לפני שנה, "לשים את הראש תחת כרו המים הקרים ולחשוב".



המלאך צלצאל: כל הקווים תפוסים

כל בדיחה תפלה שלו נענית ברעמי-צחוק לאומיים. כל נאום שלו מהווה מאורע. את פסקויו הבאנאליים ביותר הוא משמיע לפני סוללה של עשרות מיקרופונים, למען האנושות הצמאה לדבריו. צופרי-האופוניים מלווים אותו באשר ייסע, תצלומו תלוי על כל קיר.

לא ייתכן כלל שאדם כזה ישמור לאורך ימים על הערכה עצמית שקולה. אנשים נדירים מסוגלים לכך — אולי מפני שלא היו מלכתחילה בעלי שיגעון-הגדלות הדרוש לתפקיד. אפשר לחשוב כאן על לוי אשכול ויצחק רבין.

המנהיג הלאומי הנורמלי (אם יש דבר כזה) מאבד, במקום או במאוחר, את קנייה-מידת הסבירים. בהיותו מוקף חפנים ואימריהן, המתפרנסים מהערצתם אותו, אין לו מנוס מן המסקנה שהוא חכם ונבון, הוגה-דיעות מעמיק.

איש-ביצוע מעולה, מנהל משא-ומתן גאוני, ובעיקר: שהוא בעל כושר-שיכנוע מופיא, המסוגל להנחיל לכל בעלי-שיחיו את האמת הצרופה אשר בפיו.

מ יום כך, בהגיע הזמנה לוועידת-פיסגה נוספת, לא יעלה איש כזה על דעתו לסרב לה.

במיקרה שלפנינו, סירוב כזה היה קשה ממילא. לבגין לא היתה כל אפשרות לסרב, כי הדבר היה מכתים אותו סופית כקנאי נוקשה, המחבל בשלום. וגם לאל-סאדאט לא היה הדבר קל ונחם.

אך בטוחני שרעיון כזה לא ציץ כלל במוחם. איזה מנהיג לאומי יסרב לעלות לפיסגה?

כמי שקראת את כתבי קארטר, אל-סאדאט ובגין יודע כי כל אחד מהם משוכנע לחלוטין כי הצדק עימו. כל אחד מהם מאמין באמונה שלמה שהוא מחונן באישיות מקסימה וכובשת. שאין גבולות לכושר-השיכנוע שלו, שהוא מקרין כאריזמה ומפעיל כימיה.